

ISSN 2411-1546
DOI 10.35619/ucpm.vi44

Міністерство освіти і науки України
Рівненський державний гуманітарний університет
Інститут культурології Національної академії мистецтв України
Ministry of Education and Science of Ukraine
Rivne State University of the Humanities
National Academy of Arts of Ukraine
Institute for cultural research (Institute of culturology)
National Academy of Arts of Ukraine

УКРАЇНСЬКА КУЛЬТУРА :
МИНУЛЕ, СУЧАСНЕ, ШЛЯХИ РОЗВИТКУ
Науковий збірник

UKRAINIAN CULTURE :
THE PAST, MODERN, WAYS OF DEVELOPMENT
Scientific journals

Напря́м : Мистецтвознавство
Branch : Art Criticism

Випуск 44
Issue 44

Засновано у 1995 році
Founded in 1995

Рівне : РДГУ, 2023
Rivne : Rivne State University in the Humanities, 2023

УДК 94 (477)

Співзасновники: Рівненський державний гуманітарний університет та Інститут культурології Національної академії мистецтв України; видавець: Рівненський державний гуманітарний університет.

Збірник перереєстрований МОН України як фахове видання з мистецтвознавства (Додаток 4 до наказу Міністерства освіти і науки України 02.07.2020 № 886) і входить до категорії «Б», за спеціальностями: 023 – образотворче мистецтво; 024 – хореографія; 025 – музичне мистецтво; 026 – сценічне мистецтво; 027 – музеєзнавство; 034 – культурологія.

Друкується за рішенням учених рад РДГУ (протокол № 11 від 30 червня 2023 р.) та Інституту культурології НАМ України (протокол № 4 від 31 травня 2023.)

Видання зареєстровано: ISSN International Centre (Paris, FRANCE): ISSN № 2411-1546 (Print).

Видання індексується: Index Copernicus (Польща), Google Scholar, Cosmos (США) та Research Gate, Research Bible (Німеччина); CEEOL; Cite factor; European Reference Index for the Humanities (ERIH), Збірник поданий на порталі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського в інформаційному ресурсі «Наукова періодика України».

Статті перевіряються на системі антиплагіат «strikerplagiarism», або «Unicheck».

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації видано Міністерством юстиції України, серія КВ № 22258-12158 ПР від 20.05.2016 р.

Головний редактор:

Muszkietka Radoslaw – prof. UMK profesor uniwersytetu Katedra Kultury Fizycznej Nicolaus Copernicus University, Toruń, експерт Міністерства національної освіти (Республіка Польща); **Виткалов Сергій Володимирович** – доктор культурології, професор, професор кафедри івент-індустрії, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, заступник головного редактора (Україна).

Редакційна колегія:

Чміль Ганна Павлівна – доктор філософських наук, професор, дійсний член (академік) Національної академії мистецтв України, директор Інституту культурології Національної академії мистецтв України (голова редколегії); **Афоніна Олена Сталівна** – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри академічного і естрадного вокалу та звукорежисури, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Україна); **Виткалов Володимир Григорович** – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри івент-індустрії, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, відповідальний секретар (Україна); **Вергунова Наталія Сергіївна** – кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувач кафедри «Дизайн та 3d моделювання» Харківський національний університет міського господарства ім. О. Бекетова; **Гончарова Олена Миколаївна** – доктор культурології, професор, професор кафедри музеєзнавства та експертизи історико-культурних цінностей, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Гаврилюк Світлана Віталівна** – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри музеєзнавства, пам'ятокознавства та інформаційно-аналітичної діяльності, Волинський національний університет ім. Лесі Українки (Україна); **Герчанівська Поліна Евальдівна** – доктор культурології, професор, професор завідувач кафедри філософії та культурології Київського національного університету технологій та дизайну (Україна); **Горбань Юрій Іванович** – кандидат культурології, професор кафедри інформаційних технологій, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Гуменчук Анатолій Васильович** – кандидат історичних наук, доцент, перший проректор, Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури (Україна); **Душний Андрій Іванович** – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри народних музичних інструментів та вокалу, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка (Україна); **Дичковський Степан Іванович** – доктор культурології, професор, директор інституту практичної культурології та арт-менеджменту, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Україна); **Зінків Ірина Ярославівна** – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри теорії музики, Львівська національна музична академія ім. М.В. Лисенка (Україна); **Копівська Ольга Рафаїлівна** – доктор культурології, професор, завідувач кафедри арт-менеджменту та івент-технологій, в/о ректора, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Україна); **Кротова Тетяна Федорівна** – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри мистецтва і дизайну костюму, Київський національний університет технологій та дизайну; **Коваль Лідія Михайлівна** – доктор технічних наук, доцент, завідувач кафедри графічного дизайну, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Україна); **Курдина Юлія Михайлівна** – кандидат історичних наук, старший викладач кафедри історії, музеєзнавства і культурної спадщини, Національний університет «Львівська політехніка» (Україна); **Мартич Руслана Василівна** – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії, Київський університет імені Б. Грінченка (Україна); **Майстренко-Вакулєнко Юлія Вячеславівна** – кандидат мистецтвознавства, доцент, в.о. проректора з наукової та творчої роботи, Національна академія образотворчого мистецтва та архітектури (Україна); **Матоліч Ірина Яремівна** – кандидат мистецтвознавства, завідувач кафедри дизайну, «Університет Короля Данила» (Україна); **Оборська Світлана Валентинівна** – кандидат мистецтвознавства, професор, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Олійник Вікторія Анатолівна** – кандидат мистецтвознавства, доцент, ПВНЗ «Київський університет культури»; **Петрова Ірина Владиславівна** – доктор культурології, професор, професор кафедри івент-менеджменту та індустрії дизайну, Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Скорик Адріана Ярославівна** – доктор мистецтвознавства, професор, проректор із наукової роботи, Національна музична академія України імені П.І. Чайковського (Україна); **Сташевська Інна Олегівна** – доктор педагогічних наук, заслужений діяч мистецтв України, професор, Харківська державна академія культури (Україна); **Смирна Леся Вячеславівна** – доктор мистецтвознавства, старший науковий співробітник, начальник відділу міжнародних наукових і мистецьких зв'язків, Національна академія мистецтв України (Україна); **Совгіра Тетяна Ігорівна** – кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри режисури та акторської майстерності Київський національний університет культури і мистецтв (Україна); **Татарнікова Анжеліка Анатолівна** – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри хорового диригування, Одеська національна музична академія імені А. В. Нежданової (Україна); **Шабанова Юлія Олександрівна** – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри філософії і педагогіки, Національний технічний університет «Дніпровська політехніка» (Україна); **Zukow Walery** – Associate professor, Department of Spatial Management and Tourism, Nicolaus Copernicus University in Torun, Torun (Poland); **Андрущенко Тетяна Іванівна** – доктор філософських наук, професор, завідувачка кафедри етики та естетики, Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова (Україна); **Жукова Наталія Анатолівна** – доктор культурології, професор кафедри графіки ВПІ, «КПІ ім. І. Сікорського» (Україна); **Личковах Володимир Анатолійович** – доктор філософських наук, професор, заслужений працівник освіти України, професор кафедри культурології і міжкультурних комунікацій, Національна академія керівних кадрів культури і мистецтв (Україна); **Петрова Ольга Миколаївна** – доктор філософії, професор, головний співробітник ІПСМ АМ України (Україна); **Фрайт Оксана** – доктор мистецтвознавства, професор кафедри музично-теоретичних дисциплін та інструментальної підготовки Дрогобицький державний педуніверситет ім. І. Франка (Україна); **Фрідріх Алла Володимирівна** – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, Рівненський державний гуманітарний університет, редагування англомовного тексту анотацій (Україна).

Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : наук. зб. Вип. 44 / упоряд. і наук. ред. В. Г. Виткалов; редкол.: Г. П. Чміль, О. С. Афоніна, С. В. Виткалов та ін. ; наук.-бібліогр. редагування наукової бібліотеки РДГУ. Рівне : РДГУ, 2023 242 с.

Редагування англомовного тексту анотацій – канд. пед. наук, доц. кафедри практики англійської мови РДГУ **Фрідріх А. В.**

Рецензенти: **Карась Г. В.** – доктор мистецтвознавства, професор, професор кафедри методики музичного виховання та диригування, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені В. Стефаніка».

Редя В. Я. – доктор мистецтвознавства, професор, Національна музична академія України імені П. І. Чайковського.

Редакційна колегія не завжди поділяє точку зору авторів.

У збірнику вміщено статті науковців вищих навчальних закладів, присвячені розгляду історико-мистецької проблематики переважно західноукраїнських теренів. Певна частина матеріалу висвітлює різні бічні грані теоретико-методологічних проблем українського мистецтва. Окремий розділ складають повідомлення, огляди та рецензії.

Для науковців, студентів, аспірантів та усіх тих, хто цікавиться вітчизняною історико-мистецькою спадщиною.

ISSN 2411-1546

УДК 477.129

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ НАУКОВОГО ПОШУКУ В ЧАС ВІЙНИ

Виткалов Володимир Григорович – кандидат педагогічних наук, професор, завідувач кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства, Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне
<https://orcid.org/0000-0003-0625-8822>
<https://doi.org/10.35619/ucpm.vi44.595>
volodumur_vitkalov@ukr.net

Виткалов Сергій – доктор культурології, професор, професор кафедри івент-індустрій, культурології та музеєзнавства РДГУ, м. Рівне
<https://orcid.org/0000-0001-5345-1364>
sergiy_vsv@ukr.net

Аналізується зміст двох випусків науко-метричного збірника «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку», акцентується увага на провідних напрямках наукового пошуку авторів, що взяли участь у їхньому формуванні, наголошується на окремих наукових розвідках, автори яких пропонують нове бачення культурно-мистецьких проблем чи презентується рецензія на видання; виявляються тенденції наукового пошуку в умовах війни.

Ключові слова: науковий пошук, українська культура, між культурна комунікація, військовий стан.

Запропонований увазі читача традиційний щорічний випуск наукового збірника «Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку» (Вип. 44 – «Мистецтвознавство» і Вип. 45 – «Культурологія») (категорії «Б») концентрує матеріали наукових розвідок вітчизняних і зарубіжних дослідників достатньо широкого спектру виявлення: від дослідження історичних й теоретико-прикладних аспектів світового художнього процесу і простору до традиційних повідомлень та рецензій на помітні в науковому дискурсі видання, вміщені в окремому його розділі. Є в цих випусках і нові тематичні розділи, спрямовані на дослідження нових вимірів вітчизняної художньої практики (спеціальність 022 «Дизайн» – у вип. 44 та спеціальність 028 «Менеджмент соціокультурної діяльності» – у вип. 45).

Не ставлячи за мету дати докладний аналіз усіх наукових праць цих випусків, оскільки їх зміст повною мірою характеризує ступінь опанування дослідницькою проблематикою кожного з авторів, спробуємо лише наголосити на окремих із них, позаяк ці репрезентанти своїми інапрацюваннями певною мірою дають уяву про стан наукової діяльності в країні та системи її організації в сучасних обставинах.

Серед наших постійних авторів є львівські дослідниці з ЛНМА ім. М. Лисенка – І. Зінків та О. Олійник, чії праці ставлять за мету виявлення музичного інструментарію прадавньої доби та його еволюцію у просторі низки країн світу в різний часовий період. Утім, якщо проф. І. Зінків досліджує питання музичного ударного інструментарію (принаймні, виходячи з тих публікацій, що оприлюднювалися у наших випусках), а в нинішньому – й фундаментальна її розвідка стосовно інструментознавчого аналізу вихідних прототипів шийкових хордофонів давньоіранського світу, що стали основою для формування української кобзи, то доц. О. Олійник предметом власного наукового пошуку ставить виявлення музичного інструментарію флейтового спрямування. Однак, загалом спираючись на аналіз значного обшину іконографічних джерел ними встановлено основні «шляхи міграцій вихідних інструментальних прототипів, їх побутування з дохристиянських часів на теренах Давньої України та умови адаптації в українській музично-інструментальній культурі». Утім, і в першому, і в другому випадках їхні праці помітно змінюють уявлення про духовні практики тієї доби, форми становлення людської цивілізації, її високий духовний контекст. І в цьому плані змушують постійно повертатися до прадавніх часів, позаяк саме в них закладалися численні відповіді на актуальні питання й сьогодення.

У контексті «палеолітичної» проблематики слід згадати і ґрунтовну наукову працю Я. Бондарчук (НаУ «Острозька академія»), чий науковий пошук, утілений у багатьох студіюваннях, продовжує розробку духовних надбань згаданої вище доби. У цьому збірнику вміщено рецензію проф. С. Виткалова на її фундаментальну книгу – «Історія релігійного мистецтва як відображення духовної еволюції людства в космічних циклах прецесії» (2022 р.), в якій «на підставі аналізу значної кількості предметів матеріальної культури та світової історіографічної спадщини доводиться, що збіг головних рис релігійного життя тієї чи іншої астрономічної епохи та характеристики домінуючого в таку епоху знака зодіаку є результатом дії не лише людського розуму, а й надсвітової свідомості, позначенням етапів духовної еволюції людства. Пропонована концепція, стверджує авторка, цілком вписується в сучасне трактування історичного розвитку з позицій постнекласичного (монадологічного, тоталогічного) підходу, згідно з яким, незважаючи на те, що всесвітньо-історичний процес диверсується на множині різноманітних

формувань, однаково він розуміється цілісним (тотальним)». І причиною єдності та цілісності історії є надсвітовий трансцендентний духовний Абсолют».

Згадаємо також традиційно глибокі та професійно виконані наукові розвідки проф. Т. Філатової з питань дослідження інокультурної інструментальної музики, що пропонують нове бачення потенціалу гітарного виконавства, виявленого на цей раз крізь призму творчості уругвайського композитора Гвідо Санторсоли, в якому (мистецтві) тісна взаємодія академічних процесів засвоєння авангардних технік композиторської творчості з регіональним етнокультурним розмаїттям формує унікальний ракурс сприйняття національної музики. Відштовхуючись від його творчих контактів з яскравими представниками іспанської, італійської, бразильської, аргентинської інструментальних шкіл, авторка переконливо доводить опанування цим композитором елементів додекафонії як важливого сегменту розширення звукової музичної палітри національної практики.

Майже в кожному випуску наших збірників наявні ґрунтовні розвідки, спрямовані на висвітлення художньої чи організаційно-культурної діяльності окремих постатей, чия творча діяльність у різний історичний період помітно збагачувала предметне поле наукового пошуку та розширювала його тематичні межі. Тим більше, що новітня доба з її широкою міжкультурною комунікацією, доступністю до архівів, інформатизацією дослідницького простору тощо дає підстави це робити якісно. У цьому зв'язку згадаємо наукові розвідки проф. Г. Карась, доц. М. Остапчук, І. Куриляк, О. Німилович, проф. В. Дутчак та й авторів цієї статті, чий джерельний матеріал вияскравлює оригінальні грані національної культурної спадщини, так потрібної у час глобалізаційних викликів та війни.

Наголосимо й на оригінальності значної частини наукових розвідок, уміщених у Вип. 44-45, де також помітно намагання, перш за все, іноземних дослідників позиціонувати власні художні здобутки у просторі сучасної культурної практики (Ітао Дун, Жень Цзяці, Ван Ханьпін, Лю Хаотянь), виявити еволюційні чинники не лише художнього життя інокультурного середовища, але й принципи побудови його головних підвалин. Адже Китай, як країна зі сталими традиційними формами організації культурного життя, під впливом глобалізаційних чинників поступово опановує чимало художніх сегментів європейського культурного простору, зокрема систему фестивального та конкурсного руху, музичного інструментарію, принципів організації художньої освіти, композиторської техніки, культурного життя тощо.

Не менший інтерес викликає це інокультурне середовище й в українських дослідників. Причина цього, на нашу думку, полягає у тому, що особа, яка знаходиться в іншій системі культурних координат, ніж її автохтонні, по іншому ставиться до того, що її оточує і намагається опанувати принципи функціонування наявного простору для майбутньої адаптації в цьому.

У цьому зв'язку у двох наших випусках вміщено дослідження проф. О. Фабрики-Процької та Г. Карась і В. Дутчак, спрямовані на різні сегменти вивчення впливу такого середовища на соціум, а також виявлення ролі їхніх представників у збереженні і популяризації української культури в світі. Нагадаємо, що науково-педагогічні працівники ДВНЗ «Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника» продовжують нині утримувати пріоритет у розробці актуальних питань художнього життя української діаспори.

Традиційний український баянно-акордеонний вимір музичного мистецтва в усі часи стимулював увагу до безлічі питань, пов'язаних як з історією виникнення цих інструментів, так і їх виконавських (виражальних) можливостей. Тому специфічні композиції, підготовлені для цих інструментів видатними музикантами-композиторами крізь призму творчості відомих сучасних виконавців (М. Черепанин, М. Булда), як і еволюція цих інструментів (Б. Кисляк) також складають певний інтерес, позаяк виконавець-дослідник – це беззаперечний аргумент на користь максимально глибоких потенційних можливостей розгляду окресленої проблематики.

Згадаємо і ґрунтовні напрацювання нашої постійної авторки – доц. Л. Горенко, нинішня розвідка якої присвячується поглибленню досліджень про осередок доби Просвітництва в Україні кінця XVIII – першої половини XIX століть, заснований у Ніжині. Позаяк Гімназія вищих наук кн. Безбородька не лише виховала плеяду видатних діячів культури України окресленого вище періоду, але й стала фундатором формування її наукових шкіл. Аналітичний підхід до цього матеріалу дає підстави про висновок щодо обґрунтування, визначення та становлення окремого напрямку в сучасній гуманітарній науці – *культуросознавчої елітології*.

Культурна спадщина в умовах війни, як фундаментальне джерело формування національної свідомості, що є найбільш вразливою сферою у системі національної культури, – ще один пласт актуальної проблематики сьогодення, адже варварські методи ведення бойових дій нашим північним сусідом стимулюють світове товариство не лише активно протидіяти цьому, але й стимулювати пошук нових форм збереження цієї спадщини. Тож державне управління в цій сфері в умовах війни – предмет наукового студіювання проф. В. Купрійчука, який намагається

концептуалізувати науковий підхід у визначенні найбільш ефективних сучасних напрямів реформування цієї діяльності (політики) та збереження пам'яток культури в Україні.

Оригінальністю вирізняються й дослідження доц. А. Тормахової (візуальні прояви ідеології хелсизму, найбільш помітні у просторі сучасного міста) та низка наукових розвідок мистецтвознавчого характеру, спрямованих на виявлення історичних чи теоретико-прикладних аспектів європейської музичної практики (проф. Ю. Каплієнко-Ілюк, Н. Довгаленко, Г. Джулай, А. Соколова), а також дослідження проф. О. Фрайт, мета якого – кореляційний аналіз оригінальної творчості М. Лисенка з вітчизняною фольклористичною спадщиною. До цього ряду додамо й розвідку групи авторів із різних ЗВО (проф. М. Юр, доц. Т. Зіненко, В. Зайцева), мета якої – творчі пошуки видатної української мисткині Т. Яблонської у 2003-2005 рр.

Певна частина фахової інформації збірників – це науковий матеріал аспірантів, які лише опановують алгоритм наукового пошуку, утім і їх «різножанрові» наукові розвідки (М. Титова, С. Бушак, М. Менцінський, Н. Менько та ін.) вирізняються високим рівнем розпредметнення цих принципів, намагання розширити дослідницьке поле власного наукового пошуку. До цього ряду наукових досліджень віднесемо й також традиційний блок матеріалів стосовно вітчизняного образотворення, представлений науковою розвідкою І. Гах (стосовно співпраці Л. Геца з першим українським загальнонаціональним об'єднанням «Гурток діячів українського мистецтва», Львів).

Викличуть інтерес читача й вміщені у наших збірниках наукові розвідки, присвячені розширенню предметного поля культури, а саме – спрямовані на дослідження соціокультурних аспектів сучасного духовного простору (проф. Н. Максимовська, О. Пелех, Б. Юськів, В. Любарець), автори яких, маючи іншу (не культурологічну) фахову освіту, дають специфічний ракурс бачення різних аспектів функціонування цього виміру. Подібне можна стверджувати і про «дизайнерський» аспект наукового пошуку, утілений у наукових розвідках доц. О. Власюк, А. Тормахової, О. Рихліцької та майбутніх аспірантів кафедри – А. Дячук і Д. Луцик).

Інакше кажучи, всі наукові розвідки, вміщені в аналізованих збірниках, помітно розширюють дослідницький простір вітчизняної науки, збагачують його новою інформацією, надають чимало слушних пропозицій, за допомогою яких можна суттєво покращити систему організації, до прикладу, археологічних досліджень, акцентуючи увагу на залученні до їх проведення і фахівців сфери музичного мистецтва, які зможуть професійно оцінити наявний археологічний матеріал, виходячи з параметрів музикознавчого наукового пошуку.

Таким чином, провідними тенденціями в організації сучасного наукового пошуку в країні, базуючись на його репрезентації навіть у наших збірниках, можна вважати поглиблення інтересу науковців різних країн до розробки національної культурно-мистецької проблематики, а також спробі знайти спільні точки дотику власних методик із теоретичними напрацюваннями фахівців України, яка в час війни здобувала величезний організаційний досвід не лише у військовій сфері, перетворивши власні Збройні Сили на високопрофесійну армію, здатну дати відсіч найагресивнішому ворогу сучасності, але й стати зразком у культурному її сегменті, стимулювавши чимало оригінальних заходів у соціокультурному просторі та його теоретико-прикладному осмисленні. Свідченням чого є чимало наукових розвідок китайських дослідників, що є аспірантами українських ЗВО в аналізованих збірниках.

UDC 477. 129

TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC RESEARCH DURING THE WAR

Vytkalov Volodymyr – Ph.D., Prof., Head of the Department of Event Industries, Cultural Studies and Museum Studies of Rivne State University for the Humanities

Vytkalov Serhii – Doctor of Cultural Studies, Professor, Professor of the Department of Event Industries, Cultural and Museum Studies,

The content of two issues of the scientific-metric collection «Ukrainian culture: past, present, ways of development» is analyzed, the attention is focused on the leading directions of scientific research of the authors who took part in their formation, the emphasis is placed on individual scientific investigations, the authors of which offer a new vision of cultural and artistic problems or a presentation of a review of the publication; tendencies of scientific research in the conditions of war are revealed

Key words: scientific research, Ukrainian culture, intercultural communication, martial law.

Надійшла до редакції 5.06.2023 р.

ЗМІСТ

ВИТКАЛОВ В.Г., ВИТКАЛОВ С.В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВОГО ПОШУКУ В ЧАС ВІЙНИ 3

Розділ I. ІСТОРИКО-МИСТЕЦЬКА СПАДЩИНА УКРАЇНИ

В КОНТЕКСТІ СВІТОВОГО КУЛЬТУРНОГО ПРОСТОРУ

ЗІНКІВ І.Я. УКРАЇНСЬКА КОБЗА : ВИХІДНИЙ ІНСТРУМЕНТАЛЬНИЙ ПРОТОТИП ТА ШЛЯХИ МІГРАЦІЙ 6

ОЛІЙНИК О.Г. РІЗНОВИДИ ПІЗНЬОПАЛЕОЛІТИЧНИХ ДУХОВНИХ ІНСТРУМЕНТІВ У ПЕРВІСНІЙ МУЗИЧНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНІЙ КУЛЬТУРІ УКРАЇНИ 18

ФЛАТОВА Т.В. ГІТАРНА МУЗИКА ГВІДО САНТОРСОЛІ: ЖАНРОВО-СТИЛЬОВІ РИСИ ТВОРЧОСТІ 29

ЖЕНЬ ЦЗЯЦІ. ОБРАЗ ЛЕГЕНДАРНОЇ МУЛАН У ПОЛОТНІ ЛЮ ХАНЛІ «МУЛАН СІ» ДЛЯ СОЛО ЯНЦІНЯ ТА АНСАМБЛЮ НАРОДНИХ ІНСТРУМЕНТІВ 40

ГИСА О.А. ІДЕЯ ЯГЕЛЛОНСТВА ЛЬВІВСЬКОЇ ШКОЛИ МУЗИКОЛОГІЇ 48

ЧЕРЕПАНИН М.В., БУЛДА М.В. СТАНОВЛЕННЯ ЖАНРУ ТАНГО В КОНТЕКСТІ ТВОРЧОСТІ АСТОРА П'ЯЦОЛЛИ. 52

КИСЛЯК Б.М. СОЦІОКУЛЬТУРНІ ТА МУЗИЧНО-ПРОФЕСІЙНІ УМОВИ ПОЯВИ, ЕВОЛЮЦІЇ ТА ПОШИРЕННЯ АКОРДЕОНУ 58

ГАХ І. ЛЕВ ГЕЦ У ВИСТАВКОВИХ ПРОЄКТАХ ЛЬВОВА 1920-Х РОКІВ : СПІВПРАЦЯ З ГУРТКОМ ДІЯЧІВ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА 64

ЛЮ ХАОТАНЬ. СУЧАСНИЙ КИТАЙСЬКИЙ СЮРРЕАЛІЗМ : НА ПРИКЛАДІ ТВОРЧОСТІ ЛУЇ ЛЮ 71

ВАН ХАНЬПІН. ПОРІВНЯЛЬНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ХУДОЖНІХ ОСОБЛИВОСТЕЙ КИТАЙСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ ДИТЯЧОЇ КНИЖКОВОЇ ІЛЮСТРАЦІЇ ПОЧАТКУ ХХІ СТ 77

ЮР М.В., ЗІНЕНКО Т.М., ЗАЙЦЕВА В.І. ТВОРЧІ ПОШУКИ ТЕТЯНИ ЯБЛОНСЬКОЇ В ЇЇ ПАСТЕЛЯХ 2003-2005 РОКІВ 89

БУШАК С. СМІХОВА КУЛЬТУРА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В КАРТИНАХ ТИПУ «КОЗАК МАМАЙ» 97

ФАБРИКА-ПРОЦЬКА О.Р. ПОПУЛЯРИЗАЦІЯ ЛЕМКІВСЬКОГО ПІСЕННОГО ФОЛЬКЛОРУ У ВИКОНАВСЬКІЙ ПРАКТИЦІ МИТЦІВ УКРАЇНИ Й ЗАРУБІЖЖЯ 105

ДУТЧАК В., КАРАСЬ Г. ЕСТРАДНІ ВИМІРИ СУЧАСНОГО БАНДУРНОГО МИСТЕЦТВА 110

Розділ II. ТЕОРЕТИКО-МИСТЕЦЬКІ АСПЕКТИ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ

СОКОЛОВА А. ВІКТОРІАНСЬКА ЕПОХА КРІЗЬ ПРИЗМУ СТИЛЮ БІДЕРМАЙЄР 118

ФРАЙТ О.В. ПАРАТЕКСТУАЛЬНО-ІНТЕРМЕДІАЛЬНІ КОРЕЛЯЦІЇ У ФОЛЬКЛОРИСТИЧНІЙ, ВОКАЛЬНО-ХОРОВІЙ ТА ФОРТЕПАННІЙ СПАДЩИНІ МИКОЛИ ЛИСЕНКА 125

КАПЛІЄНКО-ЛЮК Ю. «КОНЦЕРТИНО» ЛЕОНІДА ЗАТУЛОВСЬКОГО : ІНТЕРПРЕТАЦІЯ ЖАНРУ 131

ДЖУЛАЙ Г.А. «ПУРИТАНИ» В.БЕЛЛІНІ В РІЧИЩІ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВОГО СИНТЕЗУ РОМАНТИЧНОЇ МУЗИЧНОЇ ДРАМИ 138

ПІДЛИПСЬКА А.М. НАСАДЖЕННЯ МОНОІДЕОЛОГІЧНИХ ПРИНЦИПІВ У ХУДОЖНІЙ КРИТИЦІ

В РАДЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ 1930-Х РОКІВ	144
ДОВГАЛЕНКО Н.С. ХОРОВІ ТВОРИ ВІКТОРІЇ ПОЛЬОВОЇ В КОНТЕКСТІ ІНТЕРМЕДІАЛЬНОСТІ	149
НІМИЛОВИЧ О. ВОКАЛЬНИЙ ЦИКЛ Б. ФІЛЬЦ «ПЕРЕЛИВИ БАРВ» НА ВІРШІ С. ГОРДИНСЬКОГО : ПРИНЦИПИ СПІВВІДНОШЕННЯ МУЗИКИ І СЛОВА.....	155
КУРИЛЯК І. ДРАМАТУРГІЧНІ ВЕРСИФІКАЦІЇ ХОРОВОГО СЕГМЕНТА В ОПЕРІ «МОЙСЕЙ» МИРОСЛАВА СКОРИКА	161
ТИТОВА М.П. ХОРОВА БАЛАДА «ZEMGALE» ПЕТЕРІСА ВАСКСА : МУЗИЧНЕ ОСМИСЛЕННЯ ІСТОРИЧНОГО МИНУЛОГО.....	166
МЕНЦІНСЬКИЙ М.Т. МУЗИЧНА МОВА СОНАТИ ДЛЯ ВІОЛОНЧЕЛІ І ФОРТЕПІАНО ФЕДОРА ЯКИМЕНКА.....	173
ПИСЬМЕННА О.Б. ЖАНРОВО-СТИЛЬОВА ПАЛІТРА ФОРТЕПІАННИХ ТВОРІВ ВАСИЛЯ БЕЗКОРОВАЙНОГО.....	180
ЯКИМОВА О. «НЕОМІФ» У ФІГУРАТИВНОМУ ДЕКОРІ ІНТЕР'ЄРІВ ТА ЕКСТЕР'ЄРІВ ХРАМОВИХ ТА ГРОМАДСЬКИХ СПОРУД СХІДНОЇ ГАЛИЧИНИ ПЕРШОЇ ТРЕТИНИ ХХ СТ.	188

Розділ III. РЕЦЕНЗІЇ, ОГЛЯДИ, ПОВІДОМЛЕННЯ

ВИТКАЛОВ С.В. ДУХОВНА ЕВОЛЮЦІЯ ЛЮДСТВА КРИЗЬ ПРИЗМУ ІСТОРІЇ РЕЛІГІЙНОГО МИСТЕЦТВА [Рецензія на монографію Я.В. Бондарчук «Історія релігійного мистецтва як відображення духовної еволюції людства в космічних циклах прецесії». Львів : ПП «Вид-во Св. Володимира і Ольги», 2022. 928 с.].	196
ОСТАПЧУК. М.М. ПОВЕРНЕННЯ ІЗ ЗАБУТТЯ (ДО 70-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ СМЕРТІ КОМПОЗИТОРА ВСЕВОЛОДА ЗАРЕЦЬКОГО.....	201
ЛУПІЙ Я.В., ДАНИЛЕНКО С.А. ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ МЕТОДИК ТА ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ МИСТЕЦТВА АУДІОВІЗУАЛЬНОЇ СФЕРИ	206
ІТАО ДУН. СПЕЦИФІКА МІЖНАРОДНОГО КОНКУРСНО-ФЕСТИВАЛЬНОГО РУХУ АКОРДЕОННОГО ВИКОНАВСТВА В КОНТЕКСТІ МУЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ КИТАЮ.....	215

Розділ IV. ДИЗАЙН ЯК КУЛЬТУРНА ПРАКТИКА

ДЯЧУК А.О., ВЛАСЮК О.П. МУРАЛ ЯК ВИТВІР МИСТЕЦТВА У КОНТЕКСТІ МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ ХХІ СТОЛІТТЯ	220
ЛУЦИК Д.В. ВИСВІТЛЕННЯ ТЕМИ ЯДЕРНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ В ОБРАЗОТВОРЧОМУ МИСТЕЦТВІ УКРАЇНИ КРИЗЬ ПРИЗМУ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ	225
РИХЛІЦЬКА О.Д., ТОРМАХОВА А.М. ДИЗАЙН У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО КУЛЬТУРНОГО РОЗВИТКУ	232

CONTENTS

VYTKALOV V., VYTKALOV S. TRENDS IN THE DEVELOPMENT OF SCIENTIFIC RESEARCH DURING THE WAR	3
---	---

***Part I. HISTORICAL AND ARTISTIC HERITAGE OF UKRAINE
IN THE CONTEXT OF THE WORLD CULTURE***

ZINKIV I. UKRAINIAN KOBZA : ORIGINAL INSTRUMENTAL PROTOTYPE AND WAYS OF MIGRATIONS	6
OLIJNYK O. VARIETIES OF LATE PALEOLITHIC WIND INSTRUMENTS IN PRIMITIVE MUSICAL AND INSTRUMENTAL CULTURE OF UKRAINE	18
FILATOVA T. GUIDO SANTORSOLA'S GUITAR MUSIC : GENRE-STYLE FEATURES OF CREATIVITY ...	29
REN JIAQI. THE IMAGE OF THE LEGENDARY MULAN IN LIU HANLI'S COMPOSITION «MULAN SI» FOR YANGQIN'S SOLO AND THE ENSEMBLE OF FOLK INSTRUMENTS	40
HYSA O. THE IDEA OF JAGIELLONISM OF LVIV'S SCHOOLS OF USICOLOGY	48
CHEREPANYN M., BULDA M. THE FORMATION OF THE TANGO GENRE IN THE CONTEXT OF ASTOR PIAZZOLLA'S WORK	52
KYSLIAK B. SOCIO-CULTURAL AND MUSICAL AND PROFESSIONAL CONDITIONS OF THE APPEARANCE EVOLUTION AND SPREAD OF THE ACCORDION	58
GAKH I. LEV GETS IN EXHIBITION PROJECTS OF LVIV IN THE 1920 S: COOPERATION WITH GROUPS OF ARTISTS OF UKRAINIAN ART	64
LIU HAOTIAN. MODERN CHINESE SURREALISM : BASED ON LUI LIU'S WORKS	71
WANG HANPING. A COMPARATIVE STUDY OF THE ARTISTIC FEATURES OF CHINESE AND UKRAINIAN CHILDREN'S BOOK ILLUSTRATIONS AT THE BEGINNING OF THE 21 ST CENTURY	77
YUR M., ZINENKO T., ZAITSEVA V. TETIANA YABLONSKA'S CREATIVE SEARCH IN HER PASTELS OF 2003-2005	89
BUSHAK S. LAUGHING CULTURE OF THE UKRAINIAN PEOPLE IN PICTURES OF «THE KOSSACK MAMAY» TYPE	97
FABRYKA-PROTSKA O. POPULARIZATION OF LEMKOS SONG FOLKLORE IN THE PERFORMING PRACTICE OF UKRAINIAN AND ABROAD ARTISTS	105
DUTCHAK V., KARAS H. ENTERTAINMENT DIMENSIONS OF CONTEMPORARY BANDURA ART	110

Part II. THEORETICAL AND ARTISTIC ASPECTS OF THE UKRAINIAN CULTURE

SOKOLOVA A. THE VICTORIAN ERA THROUGH THE PRISM OF THE BIEDERMEIER STYLE	118
FRAIT O. PARATEXTUAL-INTERMEDIATE CORRELATIONS IN THE FOLKLORISTIC, CHORAL AND PIANO HERITAGE OF MYKOLA LYSENKO	125
KAPLIYENKO-ILIUK Y. «CONCERTINO» BY LEONID ZATULOVSKYI: INTERPRETATION OF THE GENRE	131
DZHULAY A. «THE PURITANS» BY V. BELLINI IN THE RIVER OF GENRE-STYLE SYNTHESIS OF ROMANTIC MUSICAL DRAMA	138

PIDLYPKA A. IMPLEMENTATION OF MONOIDEOLOGICAL PRINCIPLES IN ART CRITICISM IN SOVIET UKRAINE IN THE 1930 S	144
DOVGALENKO N. CHORAL WORKS BY VICTORIA POLEVA IN THE CONTEXT OF INTERMEDIALITY	149
NIMYLOVYCH O. SONG CYCLE «THE PLAY OF COLOURS» BY BOHDANA FILTS BASED ON POEMS BY SVIATOSLAV HORDYNSKYI: PRINCIPLES OF CORRELATION BETWEEN MUSIC AND WORDS	155
KURYLYAK I. DRAMATIC VERSIFICATIONS OF THE CHORAL SEGMENT IN THE OPERA «MOSES» BY MYROSLAV SKORYKA	161
TYTOVA M. CHORAL BALLAD «ZEMGALE» BY PETERIS VASKS : MUSICAL UNDERSTANDING OF THE HISTORICAL PAST	166
MENTSINSKY M. THE MUSICAL LANGUAGE OF THE CELLO SONATA BY FEDIR YAKYMENKO	173
PYSMENNA O. GENRE AND STYLE PALETTE OF PIANO WORKS BY BY VASYL BEZKOROVAINYI	180
YAKYMOVA O. «NEOMIPH» IN THE FIGURATIVE DECOR OF TEMPLE AND PUBLIC BUILDINGS INTERIOR AND EXTERIOR DECOR OF EASTERN HALYCHYNA IN THE EARLY 20TH CENTURY	188

Part III. SUMMARIES, REVIEWS, REPORTS

VYTKALOV S. THE SPIRITUAL EVOLUTION OF HUMANITY THROUGH THE PRISM OF THE HISTORY OF RELIGIOUS AR	196
OSTAPCHUK M. RETURN FROM OBLIVION (TO THE 70TH ANNIVERSARY OF THE DEATH OF COMPOSER VSEVOLOD ZADERATSKYI)	201
LUPII Y., DANYLENKO S. IMPLEMENTATION OF INNOVATIVE METHODS AND EUROPEAN EXPERIENCE IN THE TRAINING OF AUDIOVISUAL PROFESSIONALS	206
ITAO DONG. SPECIFICITY OF THE INTERNATIONAL COMPETITION-FESTIVAL MOVEMENT OF ACCORDION PERFORMANCE IN THE CONTEXT MUSICAL CULTURE OF CHINA	215

Part IV. DESIGN AS A CULTURAL PRACTICE

DIACHUK A., VLASYK O. A MURAL AS A WORK OF ART IN THE CONTEXT OF MASS CULTURE OF THE XXI CENTURY	220
LUTSYK D. COVERAGE OF THE TOPIC OF NUCLEAR ENERGY IN THE FINE ARTS OF UKRAINE THROUGH THE PRISM OF FOREIGN EXPERIENCE	225
RYKHLITSKA O., TORMAKHOVA A. DESIGN IN THE CONTEXT OF MODERN CULTURAL DEVELOPMENT	232

ISSN 2411-1546

Наукове видання
Scientific edition

**Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку
Науковий збірник**

**Ukrainian culture : past, modern and ways of development
Scientific journals**

**Напрямок : Мистецтвознавство
Branch : Art Criticism**

**Випуск 44
Issue 44**

Редактор:
В. Г. Виткалов
Editor:
V. G. Vytkaiov

Упорядкування, комп'ютерна верстка:
С. В. Виткалов, Л. М. Федорук
Computer make-up:
S. Vytkaiov. L. Fedoruk

**Електронні версії наукових збірників та вимоги до публікацій
знаходяться на сайті – <https://zbirnyky.rshu.edu.ua/>**

М/т.: 096-541-71-35 – головний редактор та 067-803-23-97 – відповідальний секретар

Електронна адреса: sergiy_vsv@ukr.net

Формат 60x84 1/8. Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman.

Зам. № 268/1. Ум. друк. арк. 27,05. Наклад 100.

Видавничі роботи:

**ФОП Брегін А.Р свідомство про державну реєстрацію ААБ № 750918 від 20.11.2012 р.
33009, м. Рівне, вул. Біла, 53, Г2.**

***Адреса редакції:* 33000, Україна, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12,**

Рівненський державний гуманітарний університет

Кафедра івент-індустрій, культурології та музеєзнавства